

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
 වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
 වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
 වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
 වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
 වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
 වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
 වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
 වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
 වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
Provincial Department of Education - NWP

25 S I

දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 12 ශ්‍රේණිය - 2018
Second Term Test - Grade 12 - 2018

විභාග අංකය ..... **ලංකා ඉතිහාසය I** කාලය පැය එකයි

- උපදෙස්**
- මෙම කොටසේ ප්‍රශ්න 40 ක් ඇත. සියලු ප්‍රශ්න වලට මෙම පත්‍රයේම පිළිතුරු සපයන්න.
  - එක් එක් ප්‍රශ්නයට ප්‍රතිචාර පහක් දී ඇති නමුදු නිවැරදි පිළිතුර වන්නේ එයින් එකක් පමණි. ප්‍රශ්නයට නිවැරදි පිළිතුර වශයෙන් ඔබ එක් ප්‍රතිචාරයක් තෝරාගත් පසු එය දක්වා ඇති උපදෙස් පරිදි ලකුණු කරන්න.
  - I කොටසට පිළිතුරු ලියා අවසන් වූ පසු II කොටසේ පිළිතුරු පත් සමඟ අමුණා භාර දෙන්න.

• අංක 01 සිට 05 දක්වා ප්‍රශ්නවලට නම් පහ බැගින් දී ඇත. කුමන හෝ හේතුවක් මත එකක් අනෙක්වා සමඟ නොගැළපේ එම නොගැළපෙන පදයට හිමි අංකය අදාළ හිස්තැනෙහි ලියන්න.

1.	1. රොබට් නොක්ස්	2. ක්වේරෝස්	3. මේජර් ඩේවි	
	4. එම්ප්සන් ටෙනන්ට්	5. ජෝන් ඩොයිලි		(.....)
02.	1. සංගමු විහාර ලිපිය	2. පොළොන්නරු කතිකාවත	3. ගල්පොත ලිපිය	
	4. අඹගමුව ලිපිය	5. තෝනිගල ලිපිය		(.....)
03.	1. හුංගම	2. බුන්දල	3. පතිරාජවෙල	
	4. විල්පත්තු	5. පල්ලෙමලල		(.....)
04.	1. කපිසිස	2. උත්තිය	3. මිගාර	
	4. මුලව	5. සාලිය		(.....)
05.	1. මින්තෝරි වැව	2. නාවිවදුව	3. හුරුඵවැව	
	4. කිඹුල්වානාවැව	5. මහකණ්දරා වැව		(.....)

• අංක 06 සිට 10 තෙක් ප්‍රශ්න වල පද යුගල පහ බැගින් දී ඇත. ඒවා අතුරෙන් එක යුගලයක පද එකිනෙකට නොගැළපේ. එම නොගැළපෙන යුගලය කුමක්දැයි හඳුනාගෙන ඊට අදාළ අංකය ඉදිරියේ ඇති වරහන තුළ ලියන්න.

06.	1. වසභ රජු	- වල්ලිපුරම් සන්නස	
	2. උත්තිය රජු	- මිහින්තලේ ලෙන් ලිපිය	
	3. පළමු විජයබා රජු	- අඹගමු සෙල්ලිපිය	
	4. සද්ධාතිස්ස රජු	- රජගල ලිපිය	
	5. හතරවන උදය රජතුමා	- හෝපිටිගම ටැම් ලිපිය	(.....)
07.	1. හුරුඵ වැව	- යාන් ඔය	
	2. නාවිවදුව වැව	- මල්වතු ඔය	
	3. යෝධ වැව	- වනනදී	
	4. කලා වැව	- කලා ඔය	
	5. පරාක්‍රම සමුද්‍රය	- මහවැලි ගඟ	(.....)

08. 1. මුට්ඨිව රජු - මහමෙවුනා උයන ඉදිකිරීම
 2. දේවානම්පියතිස්ස රජු - වෙල්ගම් විහාරය කරවීම
 3. වලගම්බා රජු - අභයගිරි විහාරය කරවීම
 4. මහසෙන් රජු - ජේතවන විහාරය කරවීම
 5. නිශ්ශංක මල්ල රජු - උත්තරාරාමය කරවීම (.....)

09. 1. ඉරණමඩු තැම්පතුව - ජ්‍යෙෂ්ඨවංශික යුගය
 2. ක්ෂුද්‍ර ශිලා මෙවලම් - ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගය
 3. යකඩ මෙවලම් භාවිතය - පූර්ව ඓතිහාසික යුගය
 4. වාපි ගම්මාන - මුල් ඓතිහාසික යුගය
 5. නගර බිහිවීම - පූර්ව රාජ සමය (.....)

10. 1. සද්ධර්මරත්නාවලිය - ධර්මසේන හිමි
 2. නිකාය සංග්‍රහය - දේවරත්න ජයබාහු ධම්මකීර්ති හිමි
 3. විගුද්ධිමග්ග - මහානාම හිමි
 4. රසවාහිනිය - චේදේහ හිමි
 5. සිංහල බෝධි වංශය - විල්ගම්මුල හිමි (.....)

• අංක 11 - 15 තෙක් වූ ප්‍රශ්නය සඳහා x හා y තීරුවල නාම/ප්‍රකාශන/දින වකවානු සමූහයක් දී ඇත. y තීරුවේ දී ඇති නාම/ප්‍රකාශන දින වකවානු x තීරුවේ දී ඇති ඒවා සමඟ කිසියම් ආකාරයකට ගැළපේ. එහෙත් ඒවා දක්වා ඇත්තේ ගැළපෙන අනුපිළිවෙලට නොවේ. x තීරුව y තීරුව සමඟ ගැළපෙන අනුපිළිවෙලට සකස්කළ විට පහත දී ඇති සංකේත පහෙන් එකක් නිවැරදිය. එම නිවැරදි අංකය තෝරා වරහන තුළ යොදන්න.

11. X Y
 1. දන්තකුමරු හා හේමමාලා කුමරිය දළදා වහන්සේ වැඩම කිරීම A සුකරකිත්ථ
 2. ජය ශ්‍රී මහා බෝධිය වැඩම කිරීම B දඹකොළපටුන
 3. හද්දකච්චායන කුමරිය ලංකාවට ගොඩබැසීම C ලංකාපටුන
 4. තීරු බදු පිළිබඳ අභිලේඛණයක් හමුවීම D ගොඩවාය
 5. උග්‍රානොට නමින් හැඳින්වීම E ගෝකණේණ
1. CBEDA 2. BCEDA 3. BECDA
 4. ABCED 5. BECAD (.....)

12. X Y
 1. රජගල ලිපිය A විහාරාරාම පාලනය පිළිබඳ තොරතුරු
 2. මිහින්තලේ පුවරු ලිපිය B වෙළඳපොළක පාලනය පිළිබඳ තොරතුරු
 3. සැස්සේරුව ලිපිය C වෙළඳ ශ්‍රේණි පිළිබඳ තොරතුරු
 4. බදුළු ටැම්ලිපිය D දසමහා යෝධයින් පිළිබඳ තොරතුරු
 5. සංඛපාල විහාර ලිපිය E මහින්දාගමනය පිළිබඳ තොරතුරු
1. EABCD 2. AECBD 3. EACBD
 4. EACDB 5. ABECD (.....)

18. පහත සඳහන් දෘශ්‍ය ඉදිකරන ලද කාලය අනුව ඒවායේ නිවැරදි අනුපිළිවෙළ අඩංගු වන්නේ කවර වරණයේද?
1. ට්‍රපාරාමය, මිරිසවැටිය, රුවන්වැලිසෑය, අභයගිරිය, ජේතවනය
  2. ට්‍රපාරාමය, රුවන්වැලිසෑය, මිරිසවැටිය, අභයගිරිය, ජේතවනය
  3. මිරිසවැටිය, ට්‍රපාරාමය, රුවන්වැලිසෑය, අභයගිරිය, ජේතවනය
  4. ට්‍රපාරාමය, මිරිසවැටිය, රුවන්වැලිසෑය, ජේතවනය, අභයගිරිය
  5. ට්‍රපාරාමය, රුවන්වැලිසෑය, මිරිසවැටිය, ජේතවනය, අභයගිරිය (.....)
19. අනුරාධපුරයේ මුල් යුගයේ රජවරුන් කලානු පිළිවෙළට ගැලපූ විට නිවැරදි පිළිවෙළ දැක්වෙන වරණය තෝරන්න.
1. දේවානම්පියතිස්ස, මුට්ඨිව, මහාසිව, උත්තිය, සුරතිස්ස
  2. දේවානම්පියතිස්ස, මුට්ඨිව, උත්තිය, මහාසිව, සුරතිස්ස
  3. මුට්ඨිව, දේවානම්පියතිස්ස, සුරතිස්ස, උත්තිය, මහාසිව
  4. මුට්ඨිව, දේවානම්පියතිස්ස, උත්තිය, මහාසිව, සුරතිස්ස
  5. මුට්ඨිව, දේවානම්පියතිස්ස, මහාසිව, උත්තිය, සුරතිස්ස (.....)
20. කාලානුපිළිවෙළ අනුව ලංකාව පාලනය කළ පාලකයින්ගේ නිවැරදි අනුපිළිවෙළ අඩංගු වන්නේ කවර වරණයේද?
1. පළමු විජයබාහු, ජයබාහු, වික්‍රමබාහු, දෙවන ගජබාහු, පළමු පරාක්‍රමබාහු
  2. පළමුවන පරාක්‍රමබාහු, පළමුවන විජයබාහු, ජයබාහු, වික්‍රමබාහු, දෙවන ගජබාහු
  3. පළමුවන විජයබාහු, වික්‍රමබාහු, ජයබාහු, දෙවන ගජබාහු, පළමුවන පරාක්‍රමබාහු
  4. වික්‍රමබාහු, ජයබාහු, පළමුවන විජයබාහු, දෙවන ගජබාහු, පළමුවන පරාක්‍රමබාහු
  5. පළමුවන පරාක්‍රමබාහු, වික්‍රමබාහු, දෙවන ගජබාහු, ජයබාහු, පළමුවන විජයබාහු (.....)
- අංක 21 සිට 25 තෙක් සෑම ප්‍රශ්නයකටම එක් මාතෘකාවක් යටතේ කරුණු පහ බැගින් සපයා ඇත. එම කරුණු අතුරෙන් එකක් අදාළ මාතෘකාවට නොගැළපේ. එය තෝරා ඊට අදාළ අංකය ඉදිරියේ ඇති වරහන තුළ ලියන්න.
21. මධ්‍යම කඳුකරය
1. ගිරිදුර්ග, ජලදුර්ග, වන දුර්ග ආදී ස්වාභාවික රැකවරණයන්ගෙන් යුක්තවීම.
  2. මධ්‍යම කඳුකරය නිසා මුළු රටෙහිම දේශපාලන ඒකාබද්ධතාවයක් ගොඩනැගීම අපහසුවීම.
  3. මධ්‍යම කඳුකරය මුල්කරගනිමින් සීතාවක රාජධානිය බිහිවීම.
  4. භූගෝලීය බෙදීම්වලට පාදක ස්ථානයක් වීම.
  5. ශ්‍රී ලංකාවේ නිදහස් අරගලවල මූලස්ථානයක් වීම. (.....)
22. අටුවා ග්‍රන්ථ
1. අටුවා යනු ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථවල කරුණු විස්තර කිරීමට ලියන ලද ග්‍රන්ථ සමූහයකි.
  2. අට්ටකථා පළමුවෙන්ම සිංහල භාෂාවෙන් රචනාකර තිබුණි.
  3. පස්වන සියවසේදී බුද්ධඝෝෂ හිමියන් සිංහල අටුවා ග්‍රන්ථ පාලියට පරිවර්තනය කරන ලදී.
  4. මහා වංශයට ලියන ලද අටුවා ග්‍රන්ථය සම්මෝහවිනෝදනිය ලෙස හැඳින්වේ.
  5. ධම්මපාල තෙරුන්, උපසේන තෙරුන් ආදී හිමිවරුන් ප්‍රසිද්ධ අටුවාවාරීන් වන්නේදෝ වෙති. (.....)
23. මධ්‍ය ශිලා යුගයේ ජනාවාස
1. මේ වන විට මෙම යුගය පිළිබඳව පැරණිතම සාධක හමුව ඇත්තේ කුරුවිට බටදොඹ ලෙනෙනි.
  2. අදින් වසර 40000 කට පමණ පෙර ආරම්භ වූ බව විශ්වාස කෙරේ.
  3. දිවයිනේ සෑම පරිසර කලාපයකම පාහේ ජනාවාස ව්‍යාප්තව තිබේ ඇත.
  4. මෙම යුගයේ මානවයා පොදුවේ බලංගෙඩි මානවයා ලෙස හැඳින්වේ.
  5. මෙම යුගයේදී ස්වාභාවික ගල්ලෙන් හා විවෘත එළිමහන් ස්ථාන බහුල ලෙස ජනාවාස ලෙස තෝරාගෙන ඇත. (.....)

29. පණ්ඩුකාභය රාජ්‍ය සමය සම්බන්ධයෙන් කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේද?
- A) මාමා වරුන් පරදා ආර්ය ජනපදිකයින් අතර නායකත්වයට පත්වීම
  - B) ග්‍රාම සීමා ලකුණු කරවීම
  - C) සේන ගුත්තිකගේ ආක්‍රමණ මැඩ පැවැත්වීම
  - D) රෝහණය එක්සත් කිරීම. (.....)

30. ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය සේවය සම්බන්ධයෙන් පහත දැක්වෙන කවර ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ නිවැරදි වේද?
- A) අනුරාධපුර යුගයේදී රාජ්‍යත්වය අනිවාර්යයෙන් පියාගෙන් පුතාට උරුම විය.
  - B) අනුරාධපුර යුගයේදී රාජ්‍යත්වයට පත් කාන්තාවන් පරුමකලු නමින් හඳුන්වා ඇත.
  - C) දේවානම්පියතිස්ස රාජ්‍ය සමයේදී මෙරටට මෞර්ය අභිෂේකය හඳුන්වාදෙන ලදී.
  - D) නරඉසෙර යන විරුදය මෙරට රජවරුන් විසින් භාවිත කෙරිණි. (.....)

• අංක 31 සිට 35 තෙක් ප්‍රශ්නවලට නිවැරදි පිළිතුර තෝරා, එහි අංකය ඉදිරියේ ඇති වරහන තුළ ලියන්න.

31. ආර්ය ජනාවාසයක් වූ උරුවේල ග්‍රාමය පිහිටා ඇති ගංගා නිම්නය වන්නේ,
1. මල්වතු ඔය	2. ගල් ඔය	3. දූදුරු ඔය
4. කාලා ඔය	5. මහවැලි ගඟ	(.....)

32. පත්තිනි දේව ඇදහිල්ල ලංකාවට හඳුන්වාදෙනු ලැබුවේ කවර රාජ්‍ය කාලයකදී ද?
1. දේවානම්පිය තිස්ස අවධියේදීය	2. දුටුගැමුණු රාජ්‍ය කාලයේදීය.
3. වළගම්බා රාජ්‍ය සමයේදීය	4. කාශ්‍යප රජතුමාගේ අවධියේදීය.
5. පළමු ගජබාහු රජතුමාගේ අවධියේ දීය.	(.....)

33. මහා වංසයේ දෙවන වෙළුම, පළමුවන කොටස රචනා කරන්නට ඇතැයි විශ්වාස කරනු ලබන්නේ කවුරුන් විසින්ද?
1. මහානාම හිමි	2. ධර්මකීර්ති හිමි
3. යගිරල පඤ්ඤානන්ද හිමි	4. තිබ්බොටුවාවේ ශ්‍රී සිද්ධාර්ථ බුද්ධරක්ඛිත හිමි
5. බෙල්ලන ඥානවිමල හිමි	(.....)

34. සකපෝරුව භාවිතයෙන් සකස්කර වර්ණ ගන්වන ලද මැටි බඳුනක කොටස් හමු වූ පූර්ව ඓතිහාසික යුගයට අයත් ජනාවාසය කුමක්ද?
1. බෙරගල	2. උඩරොවාමඩම	3. ඉබ්බන්කටුව
4. යාපහුව	5. කළඹටුවාව	(.....)

35. අනුරාධපුර යුගයේදී රාජ්‍යත්වයට පත් කාන්තාව කවුරුන්ද?
1. චූල සිවලී බිසව	2. ලීලාවතී බිසව	3. කළ්‍යාණවතී බිසව
4. සුගලා දේවිය	5. රත්නාවලී දේවී	(.....)

අංක 36 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවලට අදාළව ප්‍රකාශ දෙක බැගින් දී ඇත. එක් එක් ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් දී ඇති ප්‍රකාශ යුගලයට හොඳින්ම ගැළපෙනුයේ පහත වගුවෙහි දැක්වෙන 1,2,3,4, සහ 5 යන කවර ප්‍රකාශ යුගලය දැයි තෝරා ඊට අදාළ අංකය තිත් ඉර මත ලියන්න.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
1.	නිවැරදිය	වැරදිය
2.	නිවැරදිය	නිවැරදිය
3.	වැරදිය	වැරදිය
4.	වැරදිය	නිවැරදිය
5.	නිවැරදිය	නිවැරදි වන අතර පළමුවැන්න මැනවින් පහදා දෙයි.

පළමු වැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
36. දේවානම් පියතිස්ස රජතුමා විසින් මිහිඳු හිමියන්ගේ උපදෙස් පරිදි මහා විහාරය ඉදිකරවන ලදී.	සංඝමිත්‍ර හික්කුන්ගේ උපදෙස් ගරු කළ මහාසේන රජතුමා මහා විහාරය සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශකර දමන ලදී. (.....)
37. සුරතිස්ස රජු දවස එළාර විසින් අනුරාධපුර රාජ්‍ය පැහැරගන්නා ලදී.	එළාර රජු වසර 44 කාලයක් අනුරාධපුර රාජ්‍ය දැනුව පාලනය කරන ලදී. (.....)
38. වළගම්බා රාජ්‍ය සමයේදී රුහුණේ නකුල නගරයේ විසූ තීය නම් බ්‍රාහ්මණයෙක් රජුට විරුද්ධව කැරලි ගසන ලදී.	වළගම්බා රජතුමා තීය බමුණාගේ කැරැල්ල මර්දනය කරමින් සිටියදී සත්දව්ව ආක්‍රමණයක් එල්ල විය. (.....)
39. සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණය සිදු වූ දිනයේදී විජය කුමරු ඇතුළු සත්සියයක් පිරිස ලංකාවට ගොඩබසින ලදී.	උපතිස්ස ග්‍රාමය මූලස්ථානය කර ගනිමින් විජය රජතුමා ආර්ය ජනපද පාලනය කරන ලදී. (.....)
40. අතිතයේදී ධීවරයින් විසූ ගම්මාන කසිකාරගාම නමින් හඳුන්වා ඇත.	ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානවයා විසින් රළු ශිලා මෙවලම් තනාගැනීම සඳහා කහද ගල් භාවිතා කර ඇත. (.....)

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP
වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව Provincial Department of Education - NWP

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
Provincial Department of Education - NWP

25 S II

දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 12 ශ්‍රේණිය - 2018
Second Term Test - Grade 12 - 2018

විභාග අංකය ..... ලංකා ඉතිහාසය II කාලය පැය දෙකයි

උපදෙස්
♦ පළමු ප්‍රශ්නයටත්, තවත් ප්‍රශ්න තුනකටත් පිළිතුරු සපයන්න.

01. ඔබට සපයා ඇති ලංකා සිතියමේ පහත සඳහන් සියලුම ස්ථාන ලකුණු කොට නම් කරන්න. ඒවායින් කැමති දෙකක් පිළිබඳව ඓතිහාසික කෙටි සටහන් ලියන්න.

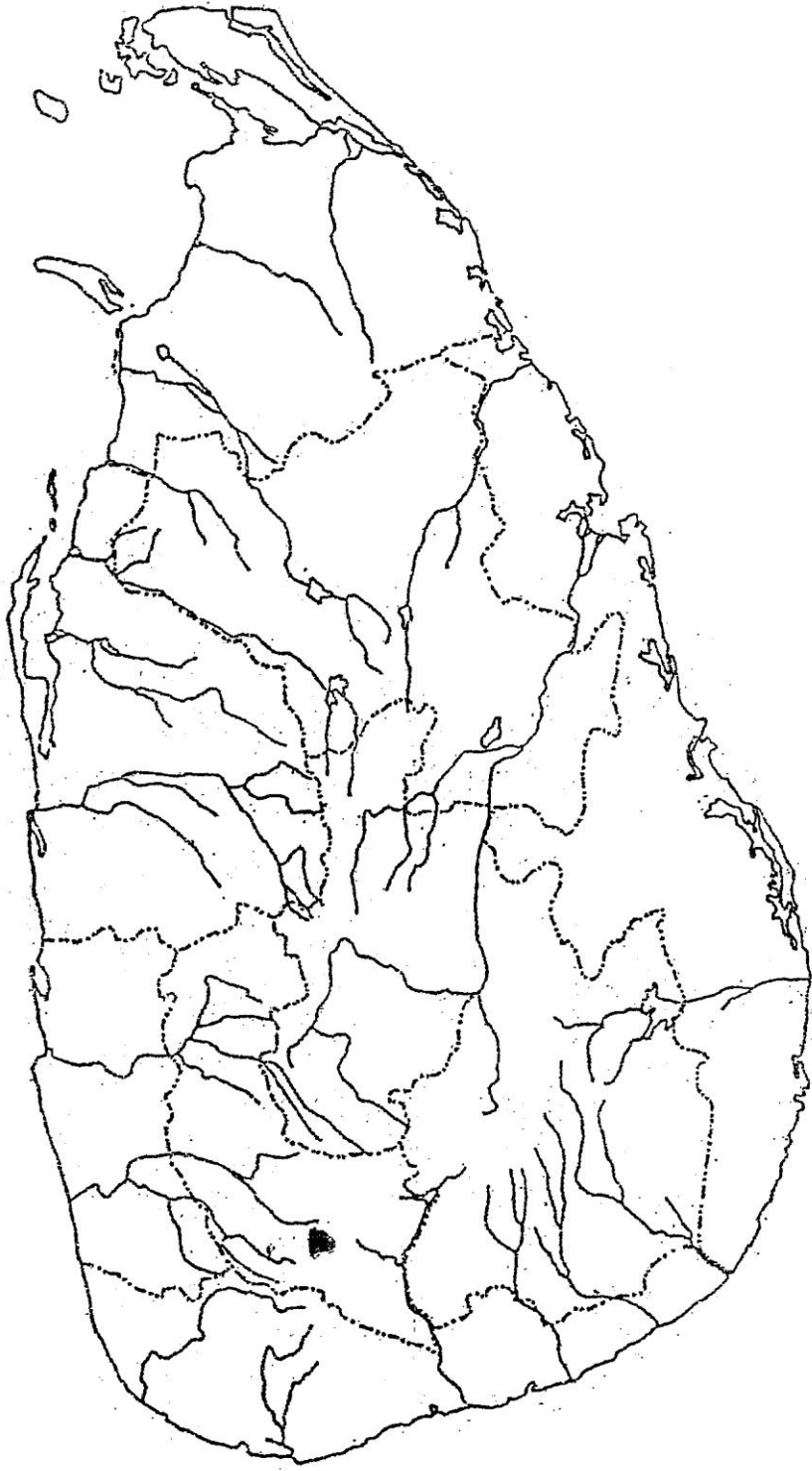
1. ඉරණමඩු වැව	2. ගම්පොල	3. මිනිපේ අමුණ	4. ගෝකණ්ණ
5. රත්නපුරය	6. යාපහුව	7. ගල්ඔය	8. උගව පළාත

 (නිවැරදි ලකුණු කිරීමකට හා නම් කිරීමකට ලකුණු 1 බැගිනි. කෙටි ඓතිහාසික සටහනට ලකුණු 5 බැගිනි)

02. අභ්‍යන්තර භූගෝලීය පිහිටීමේ ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් ලෙස ගංගා හා ගංගා නිම්න ලංකාවේ ඉතිහාසය හැඩගැසීම කෙරෙහි බලපෑ අයුරු විස්තර කරන්න. (උ. 14)

03. ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය හැදෑරීමේදී අභිලේඛන මය මූලාශ්‍රයට හිමිවන්නේ සුවිශේෂී වැදගත්කමකි.
  - (i) කාසි පිළිබඳව විද්‍යාත්මකව අධ්‍යයනය කරනු ලබන විෂය හඳුන්වන නම කුමක්ද? (උ 1)
  - (ii) ලංකාවේ භාවිත වූ කාසි වර්ග දෙකක් නම් කරන්න. (උ. 2)
  - (iii) ශ්‍රී ලංකාවේ කාසි භාවිතයේ ඉතිහාසය පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් කරන්න. (උ. 4)
  - (iv) සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රය මගින් හෙළිවන තොරතුරු අභිලේඛනමය මූලාශ්‍රය මගින් සනාථවන අවස්ථාවන් ගෙනහැර දක්වමින් ඉහත ප්‍රකාශය විමසන්න. (උ. 7)

04. ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානවයා එදිනෙදා තම අවශ්‍යතාවයන් ඉටුකර ගැනීම සඳහා තාක්ෂණය උපයෝගී කරගන්නා ලදී. උදාහරණ සපයමින් ප්‍රාග්ඓතිහාසික මානවයාගේ තාක්ෂණික භාවිතය පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් කරන්න. (උ. 14)

05. පහත සඳහන් කරුණු පිළිබඳව අවධානය යොමුකරමින් දේවානම්පියතිස්ස රාජ සමයේ දේශපාලන වැදගත්කම පරීක්ෂා කරන්න.
  1. දේවානම්පියතිස්ස රාජ සමයේ ලංකාවේ දේශපාලන පසුබිම
  2. ඉන්දියානු ආභාෂය
 (උ. 14)

06. රජරට ප්‍රදේශය කේන්ද්‍ර කරගනිමින් ගොඩනැගුණු රජරට ශිෂ්ටාචාරය ලංකාවේ ඉතා දියුණු සහායවයක් වූ බව රජරට ශිෂ්ටාචාරය බිහිවීමට පදනම් වූ කරුණු පිළිබඳව අවධානය යොමුකරමින් විචාරාත්මකව පහදන්න. (උ. 14)

07. ශ්‍රී ලංකාව තුළ කේන්ද්‍රීය දේශපාලන බලයක් ගොඩනැගීමේ පුරෝගාමියා දුටුගැමුණු රජතුමාය.
- (i) දුටුගැමුණු රජතුමාගේ දසමහා යෝධයින් පිළිබඳ සඳහන්වන අභිලේඛනයක් නම් කරන්න. (ල. 1)
  - (ii) රෝහණ රාජ වංශයේ ආරම්භකයා හා එහි මූලස්ථානය නම් කරන්න. (ල. 2)
  - (iii) කාවන්තිස්ස රජතුමා විසින් රෝහණය තුළ මධ්‍යගත පාලනයක් ගොඩනැගීමට ගත් ක්‍රියාමාර්ග කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ල. 4)
  - (iv) දුටුගැමුණු රජතුමාගේ දේශපාලන හා ආගමික සේවාවන් අගයමින් ඉහත ප්‍රකාශය විචාරාත්මකව පහදන්න. (ල. 7)

08. එක්කෝ (A) කොටසට නැතහොත් (B) කොටසට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
- (A) අනුරාධපුර යුගයේ පාලන තන්ත්‍රය ක්‍රියාත්මක වූ අයුරු විස්තර කරන්න.
- (B) රජරට ශිෂ්ටාචාරයේ පාලකයින් විසින් අනුගමනය කරන ලද යුද්ධෝපක්‍රම පිළිබඳ විමසන්න. (ල. 14)

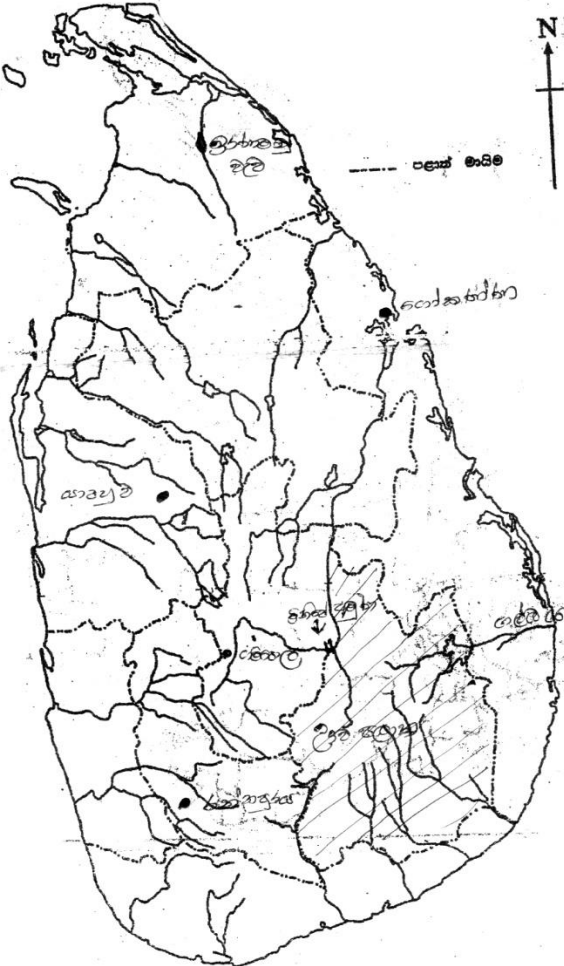
09. පහත සඳහන් මාතෘකා අතරින් ඕනෑම මාතෘකා දෙකක් පිළිබඳව ඓතිහාසික සටහන් ලියන්න.
1. දීප වංශය
  2. පොළොන්නරු යුගයේ විදේශ සබඳතා
  3. අනුරාධපුර රාජධානියේ පරිහානිය හා බිඳවැටීම
  4. මූල ඓතිහාසික යුගයේ ජනාවාස
- (7 x 2 = 14)

දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2018
ලංකා ඉතිහාසය - 12 ශ්‍රේණිය
පිළිතුරු පත්‍රය - 1 කොටස

1.	2	11.	1	21.	3	31.	4
2.	5	12.	3	22.	4	32.	5
3.	1	13.	5	23.	1	33.	2
4.	3	14.	1	24.	4	34.	2
5.	2	15.	2	25.	3	35.	1
6.	1	16.	3	26.	4	36.	2
7.	3	17.	5	27.	2	37.	4
8.	5	18.	1	28.	5	38.	5
9.	5	19.	4	29.	1	39.	1
10.	3	20.	1	30.	3	40.	3

II කොටස

01. නිවැරදි ලකුණු කිරීමට හා නම් කිරීමකට ලකුණු 1 බැගිනි. කෙටි ඓතිහාසික සටහනකට ලකුණු 5 බැගිනි. මුළු ලකුණු ප්‍රාණය ලකුණු 18 කි.

02. * අභ්‍යන්තර භූගෝලීය ලක්ෂණ හැඳින්වීම. * ලංකාවේ ගංගාවල පිහිටීම හඳුන්වාදීම. * අරිය ජලවහන රටාව. * ගංගාවල පිහිටීම හා ගංගා හා ගංගානිම්න ලංකාවේ ඉතිහාසය හැඩගැසීමට බලපෑ අයුරු විස්තර කරතිබීම.

1. ජනාවාස බිහිවීම හා ව්‍යාප්තියට බලපෑ අයුරු. 2. දේශසීමා ලෙස ගංගා භාවිතා කිරීම (රජරට, රුහුණ, අටදහස් රට, දොළොස්දහස් රට) 3. පැරණි මාර්ග ගංගා නිම්න ඔස්සේ වැටී තිබීම. උදා : දුටුගැමුණු රජු රජරට ජයගත් සටනට භාවිත කළ මාර්ගය මහවැලි ගඟ ඔස්සේ වැටී තිබීම. 4. වැව් නිර්මාණය. 5. ආර්ථික වැදගත්කම 6. රාජධානි ගංගා ඇසුරුකරගෙන බිහිවීම. උදා : අනුරාධපුරය - මල්වතු ඔය, පොළොන්නරුව - මහවැලි ගඟ, දඹදෙණිය - දුදුරුඔය. 7. ගංගා මුවදොර වරායවල් හා වෙළඳ මධ්‍යස්තන පිහිටා තිබීම. මහවැලි - ත්‍රිකුණාමල වරාය, කැළණි ගඟ - කොළොම්තොට, කළුගඟ - කළුතර. (ල. 14)

03. (i) නානක විද්‍යාව. (ල. 1)

(ii) කහවනු, මසු, අඩමසු, හස් එබූ කාසි, ස්වස්තික, ගජලක්ෂ්මි, ගජ ලක්ෂ්මි ඇතා හා ස්වස්තිකය, ලැටිනය, තඹ මසු, රෝම කාසි, සිංහ කාසි. (ල. 2)

(iii) * මූලික ලංකාවේ නිෂ්පාදනය නොකළ බව. * ඉන්දියානු කාසි (කහවනු) ලංකාවේ මූලික භාවිත කළ බව. * ක්‍රි.පූ. පළමු සියවසේ අග භාගයේදී හෝ ක්‍රි.ව. පළමු සියවසේ මුල්භාගයේදී ලංකාවේ කාසි නිපදවූ බව. * කැනීම් මගින් කාසි නිපදවීමට යොදාගත් අවිච්ඡිත භවුම්. * රන්, රිදී, තඹ වැනි ලෝහවලින් කාසි නිපදවා ඇතිබව. ආදී තොරතුරු අන්තර්ගතවීම වැදගත්. (ල. 4)

(iv) උදාහරණ ගෙන දෙමින් විස්තර කිරීම වැදගත්.
* අරිය ජනාවාස පිහිටුවීම පිළිබඳ තොරතුරු - බ්‍රාහ්මීය ලෙන් ලිපිවල පිහිටීම අනුව තහවුරු වේ. (දේශපාලන තොරතුරු) * මහින්දාගමනය පිළිබඳ තොරතුරු - සාංචි දා කරඩුවෙන්, මිහින්තලේ රජගල සෙල්ලිපිවලින් සනාථ වේ. (ආගමික තොරතුරු)

* රජවරුන්, උපරජවරුන්, ප්‍රාදේශීය රජවරුන් පිළිබඳ තොරතුරු සනාථවන අවස්ථා (දේශපාලන) උත්තිය රජු - මිහින්තලේ ලෙන් ලිපි, සද්ධාතිස්ස රජු - රජගල ලිපි, විජයබාහු රජු - පණාකඩුව තඹ සන්නස, වසභ රජු - වල්ලිපුරම් සන්නස.

* ඇමතිවරුන් හා රාජ්‍ය නිලධාරීන් පිළිබඳ තොරතුරු (දේශපාලන) ඇමතිවරුන් - පරමාකන්ද ලිපිය, භාණ්ඩාගාරික - මිහින්තලේ ලිපි, ගණකවරු - මහඇලගමුව ලිපිය, දසමහායෝධයින් - වැල්ලේලුගොඩ කන්ද, සිතුල්පහුව, සංඛපාල විහාර ලිපිය.

* ආර්ථික තොරතුරු - වෙළඳ ශ්‍රේණි පිළිබඳ තොරතුරු - සැස්සේරුව ලිපිය, බදුවර්ග - ගොඩවාය ලිපිය, වෙළෙඳපොළ පිළිබඳ තොරතුරු - බදුළු හෝ පිටිගම/හැබැස්ස, තිඹිරිවැව. (ල. 7)

04. ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානවයා තම අවශ්‍යතා ඉටුකර ගැනීමට තාක්ෂණික ක්‍රම ප්‍රයෝජනයට ගත් අයුරු උදාහරණ සපයමින් විස්තර කිරීම වැදගත් වේ.

* ශිලා මෙවලම් තනා ගැනීම සඳහා වෙර පහර නොහොත් පීඩන ශල්කනය යොදාගත් බව. (රළු ශිලා මෙවලම් / ජ්‍යාමිතික ක්ෂුද්‍ර මෙවලම්) * ඇටසැකිළිවල ගුරුගල් ආලේප කිරීම නිසා වර්ණ සකස්කරගැනීමේ තාක්ෂණය පිළිබඳ දැනුම තිබූ බව. * ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයට අයත් පූර්ව ඓතිහාසික යුගයේදී විවිධ කාර්යයන් සඳහා තාක්ෂණය භාවිතා කළ බව. - ගිලා නොබසින ලෙස ගෙබිම සකස් කිරීම (උඩරංවාමඩම), පොළවට ලම්භකවන පරිදි බිත්ති බැඳීමේ තාක්ෂණය (උඩරංවාමඩම), සකපෝරුව භාවිතයෙන් මැටි බඳුන් සකස් කිරීමේ තාක්ෂණය, මැටිබඳුන් පිළිස්සීම පිළිබඳ (උඩරංවාමඩම), සුදුසු මැටි වර්ගය තෝරාගැනීම, අවශ්‍ය තරමට පදම් කිරීම, යකඩ නිෂ්පාදනය හා යකඩ මෙවලම් තනාගැනීම, මැටි බඳුන් නිෂ්පාදනය, රූප අලංකරණ උපකරණ සකස්කරගැනීම, සුසාන ඉදිකිරීම් තාක්ෂණය (මැටි ඔරු, ශිලා මංජුසා සොහොන්, බරණි) (ල. 14)

05. දේවානම්පියතිස්ස රාජ්‍ය සමයේ වැදගත්කම

සමකාලීන පසුබිම :

බලය විකේන්ද්‍රගතය පැවතීම, මුටසිව රජුගේ වැඩිමහල් පුතා නොවීම හේතුවෙන් රාජ්‍යත්වය සඳහා සහෝදරයන්ගේ බලපෑම, මලය, රුහුණ ආදී ප්‍රදේශවල පැවති ස්වාධීන පාලන මධ්‍යස්ථාන වලින් එල්ල වූ අභියෝග - (වංඳනගාම, සඳුන්ගාම, කාවරගාම, දීසගාම), දකුණු ඉන්දියාවේ බලවත් වූ චෝළ, චේර, පාණ්ඩ්‍ය ආදී රාජ්‍යයන්ගෙන් ඇතිවූ බලපෑම, එම අභියෝග වලට මුහුණ දීම සඳහා ඒ වන විට උතුරු ඉන්දියාවේ බලවත්ව සිටි අශෝක අධිරාජ්‍යා සමඟ මිත්‍ර සබඳතා ඇතිකරගැනීම.

ඉන්දීය ආභාෂය :

අශෝක අධිරාජ්‍ය හා දේවානම්පියතිස්ස රජු සමඟ මිත්‍ර සබඳතා ඇතිකරගැනීම, දෙරට අතර ඇතිවූ දූත ගමන්, මෝර්ය පාලන ක්‍රමය, අභිෂේක ක්‍රමය දායාදවීම, මහින්දාගමනය නිසා බෞද්ධ සංස්කෘතිය, බෞද්ධ පාලන සංකල්ප දේශපාලනයට එක්වීම, බෞද්ධ භික්ෂුන් වහන්සේලා රජවරුන්ගේ උපදේශකයන් බවට පත්වීම, බුදුදහම ලංකාව පුරා පැතිරීම නිසා ඒ හරහා දේවානම්පියතිස්ස රජුට ප්‍රාදේශීය පාලකයින්ගේ සහය ලබාගැනීමට හැකිවීම. උදා : ශ්‍රී මහා බෝධි රෝපණ උත්සවය, වෙහෙර විහාර ඉදිකිරීම, භික්ෂු ශාසනය හා භික්ෂුණි ශාසනය ලංකාව පුරා පැතිරයාම., දේශපාලන වශයෙන් හික්මීමක් ඇති පාලකයන් හා පාලකයන් පිරිසක් බිහිවීම. (ල. 14)

06. * කෘෂිකර්මාන්තය හා වෙළඳාම පදනම් කරගනිමින් රජරට ශිෂ්ටාචාරය හෙවත් ජලාශ්‍රිත ශිෂ්ටාචාරය බිහිවූ බව හඳුන්වා තිබීම. * ලංකාවේ වියළි කලාපයේ ගංගා නිම්නවල කෘෂිකාර්මික කටයුතුවල නිරතවිය. * වැව් ඉදිකිරීම, ඇලමාර්ග ඉදිකිරීම හා ඒවාට රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ලබාදීම. * මුලින්ම හේන් වගා කටයුතු වල නිරත වූ අතර පසුව වැසි ජලයේ හා ජලසම්පාදන ක්‍රම යටතේ වී වගාව සිදුවූ බව. * රජරට ප්‍රදේශයේ පැවති තැනිතලා බිම සරුපස ආදී සාධක කෘෂිකර්මයට වඩා යෝග්‍ය වීම. * ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියන් සාගරයේ මධ්‍යගතව පෙර අපරදිග මුහුදු ගමන් මාර්ග මධ්‍යස්ථානයක පිහිටා ඇති බැවින් අතීතයේ සිටම විදේශ වෙළඳාම් කටයුතු සිදුවීම. * රට අභ්‍යන්තරයේ අභ්‍යන්තර වෙළඳාම පැවතීම, පැරණි වෙළෙඳ රැසක් ලංකාව පුරා පිහිටා තිබීම. * ලංකාව වටා පිහිටි වරායවල් විදේශ වෙළඳාම් කටයුතු වලට උපකාරී වීම.

07. (i) සිතුවම්පව්ව, සංඛපාල විහාර ලිපිය, වැල්ලේලුගොඩ කන්ද ලිපිය.

(ii) මහානාම යුව රජ, මාගම, (මහාගාම / තිසමහාරාමය)

(iii) කාවන්තිස්ස රජු මාගම රාජ්‍යත්වයට පත්වන විට රෝහණය තුළ ප්‍රාදේශීය රාජ්‍යයන් කිහිපයක් පැවති බව. (කැළණිය, මලය, සේරු, සෝම, ලෝණ)

කාවන්තිස්ස රජුගේ පියා වූ ගෝඨාභය රජු ආක්‍රමණ මගින් කතරගම ප්‍රදේශයේ පැවති ප්‍රාදේශීය රාජ්‍ය දිනාගන්නා ලදී. කැළණිය හා මලය ප්‍රදේශ විවෘත සබඳතා මගින් ජයගත් බව ආගමික ක්‍රියාකාරකම් ඇසුරෙන් සේරු, සෝම, ලෝණ රාජ්‍යන්හි බලය දිනාගත් බව.

(iv) දේශපාලන :

* මෙම අවධියේදී ලංකාවේ දේශපාලන බලය විකේන්ද්‍රගතව පැවතීම (ප්‍රාදේශීය රාජ්‍යයන් ගණනාවක් යටතේ පාලනය වීම.) * කාවන්තිස්ස රජතුමා රෝහණය එක්සේසත් කළ බව. * රජරට ප්‍රදේශ එළාර නම් සොලී රජතුමා වසර 44 ක කාලයක් ධාර්මිකව පාලනය කළ බව. * රෝහණය හා රජරට ආසන්න ප්‍රදේශවල ස්වාධීනව පාලනය මෙහෙයවූ පරමකවරුන්ගේ (දසමහා යෝධයන්) සහය ලබාගනිමින් සේනා සංවිධානය කර එළාර පරදවා රජරට ජය ගැනීම. * ලංකාව පළමුවරට එක්සේසත් කිරීම. * හල්ලුකගේ ආක්‍රමණය මැඩ පැවැත්වීම. * රජරට ජයගැනීම සඳහා සහය ව පරමකවරුන්ට තනතුරු නිල නාම ලබාදී පාලනය විධිමත් කිරීම.

ආගමික :

* කළුගල් යොදා මුලින්ම ආගමික ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම. * ආගමට රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ලබාදීම. * මිරිසවැටිය, රුවන්වැලිපෑය, ලෝවාමහාපාය වැනි වෙහෙර විහාර ඉදිකිරීම. * මහා විහාරයේ අග්‍රගන්‍ය දායකයා වීම.

08. (A) අනුරාධපුර යුගයේ පාලන තන්තුව

* රාජාණ්ඩු පාලනයක් පැවතීම. * බෙහෙවින් ජන සම්මත වීම. * පණ්ඩුකාභය රජතුමා පාලනය කරමින් සංවිධානාත්මක පාලනයක් ගොඩනැගීම, අනුරාධපුර නගර අගනුවරක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම. * දේවානම්පියතිස්ස රාජ සමයේදී පාලනය සඳහා උතුරු ඉන්දිය (මොරිය) ආභාෂය ලැබීම. * පාලනය සම්බන්ධ බොහෝ නිලධාරීන්ගේ තනතුරු නාම අභිලේඛන වල සඳහන් වීම (සේනාපති, පුරෝහිත, බඩගණික, ඇමති, දෝවාරික, අකුක, දණ්ඩාංක, මහලේ) * මධ්‍ය පාලනයේ පසුව තකා ප්‍රාදේශීය පාලන ඒකක වලට බෙදා පැවතීම. (රජරට, රෝහණය, මලය රට, දකුණ දේශය, අටදහස් රට, දොළොස්දහස් රට) * රජරට අගරජු (මායා රට දකුණ දේශය - යුවරජු(මාපා), රෝහණය - ඇපා පාලන කටයුතු මෙහෙයවීම. * පූර්ව රාජසමයේදී ගහපති, ගමික, පරුමක, දසගම් ඇත්තන් පරුමක, මපුරුමුක වැනි නිලධාරීන් පාලන කටයුතුවලට දායක වීම.

(B) යුද්ධෝපක්‍රම :

* පූර්ව ආරක්ෂක ක්‍රම භාවිතය - අගනගර ඉදිකිරීම, බලකොටු ඉදිකිරීම (විජිතපුර , සීගිරිය, යාපහුව) පවුරු, ප්‍රාකාර, දියඅගල් ආදිය ඉදිකිරීම. * වතුරංගනී සේනා සංවිධානය (ඇත්, අස්, රිය, පාබල) * සතුරා මූලාකීර්ම සඳහා උපක්‍රම භාවිතය. උදා : දුටුගැමුණු රජුට සමාන පිළිරූ කරවීම. * අල්ලස් දී නම්මාගැනීම (පැරකුම් රජු ගජබාහුගේ සෙනෙවිවරුන්හට) * උපක්‍රමශීලීව සතුරු හමුදාවට එක්වීම (විජයබාහු රජුගේ රවිදේව හා වල යන සෙනෙවිවරුන් වෝල හමුදාවට එක්ව පසුව විජයබාහු රජු සහය ලබාදීම) * පෙරදිග යුද්ධ ආචාර ධර්ම භාවිතය (ද්වන්ධව සටන්) * පරාජිත සතුරු ගරු කිරීම (දුටුගැමුණු රජු එළාර රජුට, පැරකුම් රජු II ගජබාහු රජුට)

09. **දීපවංශය :** * දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති පැරණිතම වංස කතාවයි. * පරිච්ඡේද 22ක් ගාථා 1350 ක් යුක්තය. * ක්‍රි.ව. 4/5 සියවස්වලදී රචනාකර ඇත. * හික්කුණි ශාසනය පිහිටුවීම පිළිබඳ තොරතුරු බහුල ලෙස සඳහන් වේ. * බුද්ධකාලයේ පටන් මහසෙන් රජුගේ රාජ්‍ය කාලය අවසානය දක්වා තොරතුරු ඇතුළත් වේ. * මහාවංශයේ දක්නට නැති තොරතුරු අඩංගුව ඇති බව. * මහා සම්මත රජ පරපුර, බුද්ධ චරිතය, බුදුන් වහන්සේගේ ලංකා ගමන් මුල් ආර්ය ජනාවාස, පණ්ඩුකාභය කතා පුවත/බුදු සසුන හඳුන්වාදීම ආදී තොරතුරු අඩංගුය.

පොළොන්නරු යුගයේ විදේශ සබඳතා :

* මෙම යුගයේ විදේශ සබඳතා පිළිබඳ විමසීමේදී මහ පැරකුම්, විජයබාහු හා නිශ්ශංකමල්ල වැනි රජවරුන්ගේ ක්‍රියාකලාපයන් ඉතා වැදගත් වේ. * ආර්ථික, දේශපාලන හා සංස්කෘතික සබඳතා පවත්වා ඇත. පළමු විජයබාහු - බුරුමය සමඟ වෙළඳ සබඳතා, බුරුම දේශයෙන් උපසම්පදාව රැගෙනඒම, ජගතිපාලගේ දියණිය ලීලාවතී විවාහ කරගැනීම, කාලිංගයේ ත්‍රිලෝකසුන්දරී විවාහකරගැනීම. * සොයුරිය වූ මිත්තා කුමරිය පාණ්ඩ්‍ය කුමාරයෙකුට විවාහ කරදීම, තම පුත්‍රයා වූ වික්‍රමබාහු කුමරුට කාලිංග දේශයෙන් සුන්දර මහාදේවී නම් කුමරිය විවාහකරදීම, වාලුකා රාජ්‍යයට තුඩු පඬුරු යැවීම.

පළමු පැරකුම් රජු : * බුරුමය ආක්‍රමණය, පාණ්ඩ්‍ය දේශය ආක්‍රමණය කිරීම, කාම්භෝජය සමඟ මිත්‍ර සබඳතා පැවැත්වීම.

නිශ්ශංකමල්ල රජතුමා : * වාලුකා, කාලිංග, ගුජරාට, අනු, බුරුම වැනි රටවල් සමඟ මිත්‍ර සබඳතා පැවැත්වීම. * දකුණු ඉන්දියාව ආක්‍රමණය කිරීම. (රාමේෂ්වරම)

අනුරාධපුර යුගයේ පරිහාණිය හා බිඳවැටීම : * දුර්වල පාලකයින් බලයට පත්වීම (v සේන/v මිහිඳු) * ලම්භකරණ හා මොරිය රාජවංශ අතර ඇතිවූ බල අරගලය. * විදේශ ආක්‍රමණ * ආක්‍රමණ නිසා සම්පත් විනාශවීම, වාරිපද්ධතිය බිඳ වැටීම. * කුලී හමුදාවල ක්‍රියාකලාපය. * වෝල ආක්‍රමණ.

මූල ඓතිහාසික යුගයේ ජනාවාස :

* ගම් වැව් මූලික කරගනිමින් ගම් බිහිවීම. * එම ගම්මාන වාපී ගම්මාන ලෙස හැඳින්වේ. (සුන්දරීවාපී ගාම/ කඩහවාපී ගාම/සුමන වාපී ගාම) * වැව, ගම, කුඹුර, හේන, කැලෑව, නිවාස ජනාවාසවල මූලික අංග බවට පත්වීම. * ගමක පවුල් 5 - 25 අතර ප්‍රමාණයක් ජීවත්වීම. * ගමේ ප්‍රධානියා ගමික නමින් හැඳින්වේ. * නගර බිහිවීම. * පළමු සියවසේ සිට විශාල වැව් ඉදිකිරීම. * ක්‍රි.ව. තුන්වන ලියවස වන විට අනුරාධපුර නගරය දියුණුවට පත්වීම.